

der stod op og talte i de stærkeste Ord imod, at det skulde være tilladt at lade nogen anden møde for sig til Forligsprøven, og som forlangte, at man skulde møde personlig, og at det endogfaa skulde fremtvinges ved Mulkter, at den paagældende mødte selv, naar han ikke havde en særdeles gyldig Undskyldning. Jeg ved nu ikke, om det vilde interessere det ærede Medlem fra Kalundborg (N. Sørensen), dersom han befandt sig i et saadant Tilfælde, at han havde nogle Avertissementsregninger, der skulde indkræves her i Byen hos en eller anden Person, der ikke havde betalt, og som han var nødt til at indstævne for Gælds-kommissionen, da at møde personlig i den Sag. Jeg ved ikke, om det vilde gaa det ærede Medlem saaledes, som det ved en anden Lejlighed gik, at den, som saa overordentlig stærkt havde forsvaret Nødvendigheden af det personlige Møde her i Salen, da det kom til Stykket, sagde: Ja, et er Praksis, et andet Teori, jeg vil jaamend ikke møde der, nej, det vil jeg naturligvis give min Prokurator Fuldmagt til; og det gjorde han saa. Man maa erindre, at vor Lovgivning ikke, saaledes som andre Lovgivninger, kender en nem og hurtig Fremgangsmaade til at faa Fordringer, hvis Nødvendighed ikke bestrides, gjort eksegibelle som i Tyskland gennem Mandatsprocessen. Vi have her i Udpannings-lovens § 15 et ganske enkelt Eksempel paa noget lignende, men ellers kender vor Lovgivning ikke en saadan Fremgangsmaade. Selv om en Fordring drejer sig om den soleklareste Gæld, som vedkommende Skyldner ikke nægter at skyldes, og med hvilken der ikke er andet i Vejen, end at han ikke kan betale for Djebblirket, fordrer vor Lovgivning dog, at der skal anlægges en hel Proces med Forligsprøve, akkurat som om der var en Retsstrid, hvad der slet ikke er. Dette er meget hinderligt for, at Folk kunne komme til deres Ret for at faa de Penge, de have til Gode, og det begunstiger meget, at usolide Debitorer og saadanne, som søge at unddrage sig Betalingen enten helt eller saa længe som muligt, kunne faa deres Krig frem i den Retning. Dette tror jeg, man bør være opmærksom paa, ogsaa naar man taler om Forligsprøven, at den i ikke ringe Grad er og har været en Hemsko for, at Folk hurtig og billig kunne komme til deres gode Ret, i Særdeleshed naar denne Ret ikke bestrides, men det drejer sig om et Gældskrav, hvor Debitor siger, at han ikke kan betale, hvad enten det er sandt eller ikke, eller ved allehaande Udflugter søger at komme bort derfra eller deslige. Men netop i den Forbin-delse, jeg her er ved, kan jeg omtale, at

Forligsinstitutionen hos os benyttes i stort Omfang til at hjælpe paa den Mangel, at vi ikke have en nem og hurtig Fremgangsmaade, hvorefter den, der har en Fordring, hvis Nødvendighed ikke bestrides, kan komme til sin Ret og faa Fordringen gjort eksegibel. Der indgaas mangfoldige Forlig — jeg tør sige det bestemt, bl. a. her i København, hvor jeg har erkyndiget mig derom — for Forligskommissioner, hvor der aldrig har været nogen Klage. Det foregaar simpelthen paa den Maade, at Debitor siger: Jeg skylder Pengene, maa jeg bede om den og den Hens-tand? Ja, siger Kreditor, det kan du faa, men saa ville vi have et Forlig, som bliver ratificeret inden Københavns Forligskommission eller Gældskommission, eller hvor det nu kan være, hvorved det bliver eksegibelt. Det er noget, Debitor maa finde sig i at gaa ind paa for at slippe for videre Ubehageligheder imod saa at faa Hens-tand eller andre Bøttelser, som man kan blive enig om. Saadan indgaas der en stor Mængde Forlig, netop for at hjælpe paa den Mangel, jeg har nævnt. Medens jeg altsaa maa anføre de Bestemmelser i Lovforslaget, som det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen) angreb, for meget heldigere og bedre end dem, som han syntes at ville sætte i Stedet, saa er der nogle Bestemmelser i Lovforslagets § 1, med Hensyn til hvilke jeg skal henstille til den højtærede Justitsminister, hvorvidt de virkelig maatte være nødvendige, eller om de dog i det mindste ikke maatte trænge til nogen Forandring. Disse Bestemmelser i § 1 gaa ud paa at forhindre, at nogle for en ekstraordinær sat Forligskommission eller for en Forligskommission, hvem Sagen ikke vedrører, hurtig indgaar et Forlig og derved tilvender sig en Fordel, som han ikke kunde have faaet, hvis han skulde have ventet og gaaet til den Forligskommission, hvor Sagen efter sin Natur nærmest maatte anses for at høre hjemme. Jeg ved nu ikke, om der virkelig drives noget Misbrug — i alt Fald af nogen Betydning — med saadanne ekstraordinære Forlig. Jeg tilstaar, jeg har ikke haft Lejlighed til at se det, men derfor kan det jo gerne være Tilfældet. Men man maa jo dog erindre, at der ikke er Tvivl om, at efter Straffeloven vil den, der gør noget saadant for at unddrage andre Kreditorer deres lovlige Ret, kunne drages til Ansvar og straffes. Men dersom det virkelig skulde anses for nødvendigt at træffe nogen Forandring i den Lov, som Lovforslagets § 1 tilfugter, skulde jeg dog henstille, at disse Foranstaltninger træffes noget anderledes. § 1 gaar nemlig ud paa, at saadanne ved ekstraordinære Kommissioner